

Suomen esihistorian oppimateriaalin vastaukset

1. Mihin kolmeen kauteen esihistoria jaetaan?

- *Kivikausi*
- *Pronssikausi*
- *Rautakausi*

2. Pohdi, millä perusteella jako on tehty.

Esineiden ja aseiden valmistusmateriaalin mukaan. Aina kyse ei ollut materiaalin tekotaidosta, esim. Suomessa ei pronssikaudella osattu itse valmistaa pronssia. Esineet kulkeutuivat kaupan mukana ja niitä voitiin sulattaa ja muotoilla uudelleen.

3. Mitä arkeologi tekee?

Arkeologi tutkii ihmisten elämää ajalta, josta ei ole kirjallisia lähteitä. Arkeologisissa kaivauksissa etsitään merkkejä ihmisten toiminnasta ja tavasta elää.

4. Millaisia esihistoriallisia löytöjä tiedät? Luettele kolme.

- Esim. kalliomaalaukset, saviruukkujen sirpaleet, nuolenkärjet, hautapaikat, korut, luunpalat, Antrean verkko, ongenkoukut...

5. Miten ihmiset metsästäivät kivikaudella? Mitä riistaeläimiä metsästettiin?

Riistaa metsästettiin keihäillä, jousilla ja nuolilla, harppuunoilla ja nuijilla. Lisäksi käytettiin ansoja, loukkuja ja kuoppia.

Riistaeläimiä olivat mm. peurat, hirvet, karhut, sudet, ketut ja majavat sekä hylkeet.

Kalastuksessa käytettiin luisia koukkuja ja pajusta punottuja verkkoja sekä alkukantaisia katiskoja.

6. Mitä ihmiset söivät kivi- ja pronssikaudella?

Riistan ja kalan lisäksi ihmiset keräsivät marjoja ja pähkinöitä, joita säilöttiin saviruukuissa maan alla. Hylkeestä saatu rasva eli traani oli tärkeä energianlähde etenkin talvisin. Pronssikaudella kasvatettiin jo pienissä määrin viljaa, josta saatiin tärkeä ravinnonlähde.

7. Miten kauppaa käytiin? Mitä ostettiin ja millä maksettiin?

Esihistoriallinen kauppa oli vaihtokauppaa. Turkkeja ja hylkeennahkoja vaihdettiin kankaisiin, koruihin ja aseisiin. Esim. kaupan mukana Suomeen saapui pronssi, jota ei itse osattu valmistaa.

8. Miten pronssikaudella asuttiin? Ketkä asuivat samassa tilassa?

Asuinrakennuksena oli kota tai pieni talo. Asunnon keskellä oli nuotiopaikka. Ihmiset asuivat pienissä yhteisöissä, joissa oli noin 10-20 henkeä. Perinteisiä ydinperheitä ei ollut, vaan samassa rakennuksessa saattoi asua useita sukupolvia ja perheitä.

9. Mitä ovat savi-idolit ja miksi niitä on tehty?

Savi-idolit ovat pieniä savisia hahmoja, jotka muistuttavat ulkonäöltään ihmistä. Luultavimmin ne ovat kuvanneet ajan ihmisten näkemystä jumalista tai ihmisihanteista, jollaisina he itse tahtoivat itsensä näkevän.

10. Mitä eroa on esihistoriallisella ja historiallisella kaudella?

Esihistorialliselta ajalta ei ole kirjallisia lähteitä, joten mitään tarkkaa ei voida tietää. Historiallisen ajan tunnusmerkki on useat erilaiset kirjalliset tuotokset, jotka ovat jääneet jälkipolville.